

**5^η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση Επιτροπών του
ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

«Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη»

Οδηγός Μελέτης

**Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών
«Το δικαίωμα στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων»**

**Πρόεδρος: Άγγελος Μπόζιος
Αντιπρόεδρος: Ευαγγελία (Εβελίνα) Εμβαλωτή**

Πίνακας περιεχομένων

1. Καλωσόρισμα του Προεδρείου.....	3
2. Ιστορική επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών	4
3. Η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών: ρόλος και αρμοδιότητες.....	4
4. Άρθρο 8 της Σύμβασης για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών.....	6
5. Επεξήγηση Ορολογίας.....	6
6. Ανάλυση του άρθρου 8 της Σύμβασης μέσα από τις Γενικές Συστάσεις της Επιτροπής.....	7
7. Ειδικότερα θέματα.....	8
8. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες.....	11
9. Ενδεικτικές επιλογές για πρόσθετη μελέτη.....	12
10. Βιβλιογραφία.....	13
11 Ηλεκτρονικές Πηγές.....	13

Επιμέλεια Οδηγού Μελέτης: Άγγελος Μπόζιος, Ευαγγελία (Εβελίνα) Εμβαλωτή (ΜΡΔ 2020), Αλίκη Αμπατζή, Γερμανός (Μάνος) Μποζουτσίδης(ΜΡΔ 2019), Θεοδώρα Τσιαμούρη, Πηνελόπη Τερζή (ΜΡΔ 2018) και Δήμτσα Αννέτα, Παπαθανασίου Ελισάβετ (ΜΡΔ 2017).

1. Καλωσόρισμα του Προεδρείου

Αγαπητές μαθήτριες, Αγαπητοί μαθητές,

Σας καλωσορίζουμε με τη σειρά μας στη 5^η Μαθητική Προσομοίωση των Επιτροπών του ΟΗΕ «Μαθητές σε Ρόλο Διπλωμάτη» και συγκεκριμένα στην Επιτροπή για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, στην ημερήσια διάταξη για το δικαίωμα στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων. Ελπίζουμε αυτό το συνέδριο να αποτελέσει μια ευχάριστη εμπειρία για όλους μας παρά τις δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζουμε. Η παρουσία σας μας γεμίζει με θετική ενέργεια, αισιοδοξία και βεβαιότητα ότι ο αγώνας για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα βρει άξιους διαδόχους στα πρόσωπά σας.

Ως εμπειρογνώμονες στην Επιτροπή για την Ισότιμη Εκπροσώπηση των Φύλων θα κληθείτε να αντιμετωπίσετε φλέγοντα ζητήματα που αγγίζουν τον πυρήνα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και έχουν έντονο αποτύπωμα στην καθημερινή ζωή. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης με τους υπόλοιπους εμπειρογνώμονες στην Επιτροπή, θα διαπιστώσετε το έλλειμμα της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων σε κρίσιμους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως στην πολιτική, στην οικονομική και στην κοινωνική ζωή. Σκοπός είναι η γόνιμη συνδιαλλαγή, η ανταλλαγή απόψεων, η προώθηση του υγιούς διαλόγου και, κυρίως, η διατύπωση ορισμένων συγκεκριμένων τρόπων άμβλυνσης των προβλημάτων που περιγράφονται στα ερωτήματα που παρατίθενται στον οδηγό μελέτης. Για αυτόν τον λόγο, είναι ωφέλιμο να είστε οπλισμένοι με γνώση του υπό συζήτηση θέματος, υπομονή και διπλωματική αβρότητα.

Ο παρών οδηγός μελέτης θα αποτελέσει τη βάση για την προσωπική σας έρευνα, για αυτό ελπίζουμε να τον βρείτε κατατοπιστικό και διαφωτιστικό. Βεβαίως, θα είναι χαρά μας να σας βοηθήσουμε με οποιονδήποτε τρόπο στη διάρκεια της προετοιμασίας σας. Μην διστάσετε, λοιπόν, να μας εκφράσετε τους προβληματισμούς και τις απορίες σας.

Η ιδιαιτερότητα του φετινού συνεδρίου συνίσταται, φυσικά, στον τρόπο διεξαγωγής του. Δίχως αμφιβολία η δια ζώσης επαφή και επικοινωνία είναι κάτι που λείπει σε όλους μας, ωστόσο είμαστε βέβαιοι ότι, ακόμα και διαδικτυακά, με καλή διάθεση το αποτέλεσμα θα είναι εξαιρετικό και η εμπειρία του συνεδρίου θα λειτουργήσει ως έμπνευση για πολλούς από εσάς. Ευχόμενοι να είστε όλοι καλά σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο, ανυπομονούμε να σας γνωρίσουμε, έστω και ψηφιακά.

Καλή τύχη και καλή διασκέδαση σε όλους!

Με εκτίμηση,

Άγγελος Μπόζιος, Πρόεδρος

Ευαγγελία (Εβελίνα) Εμβαλωτή, Αντιπρόεδρος

2. Ιστορική Επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Σύμβαση για

την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης κατά της Γυναίκας

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) αποτελεί έναν παγκόσμιο διεθνή οργανισμό, που συστάθηκε από 51 ιδρυτικά κράτη (ανάμεσα στα οποία και η Ελλάδα) στο Σαν Φρανσίσκο στις 26 Ιουνίου του 1945 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου έτους, μετά την κύρωση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών από τα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σήμερα αριθμεί 193 κράτη μέλη.

Οι σκοποί του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καταγράφονται στο άρθρο 1 του Χάρτη, με την παράγραφο 3 να εντάσσει σε αυτούς την «ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας».

Βασισμένη στους σκοπούς αυτούς, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε στις 18 Δεκεμβρίου του 1979 στη Νέα Υόρκη τη «Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης κατά της Γυναίκας», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 3 Σεπτεμβρίου του 1981. Σκοπός της είναι η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών. Η Σύμβαση έχει σήμερα 189 συμβαλλόμενα κράτη, τα οποία δεσμεύονται από τις διατάξεις του. Τον Δεκέμβριο του 2000 τέθηκε σε ισχύ ένα Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση, το οποίο επίσης δεσμεύει τα κράτη που το έχουν υπογράψει και επικυρώσει¹. Σύμφωνα με αυτό, μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών αναφορές από ή εκ μέρους οποιουδήποτε ατόμου ή ομάδας που διατείνεται ότι υπήρξε θύμα παραβίασης κάποιου από τα δικαιώματα που θεσπίζει η Σύμβαση².

Φέτος, ο ΟΗΕ συμπληρώνει 75 χρόνια ζωής από την έναρξη ισχύος του Χάρτη. Το 1945, ο Οργανισμός ιδρύθηκε αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ο οποίος επέφερε καταστροφικές συνέπειες σε όλες τις πτυχές της κοινωνικοοικονομικής ζωής σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την ίδρυσή του πριν από 75 χρόνια, ο ΟΗΕ έχει προστατεύσει διαρκώς και σθεναρώς τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω νομικών κειμένων και ποικίλων δράσεων, πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων, δημιουργώντας ένα τεράστιο κύμα αλλαγών ανά την υφήλιο³. Σύμφωνα με νέα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα ο οργανισμός, κάθε ένα από τα 193 κράτη μέλη του ΟΗΕ έχει επικυρώσει τουλάχιστον μία συνθήκη για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δε 80 τοις εκατό έχει επικυρώσει τουλάχιστον τέσσερις⁴. Αλλά η ηγεσία στην ανύψωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπερβαίνει τους νόμους, τις συνθήκες και τις συμφωνίες. Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, Αντόνιο Γκουτέρες, στο μήνυμά του για τα 75 χρόνια του ΟΗΕ, τόνισε πως «Η 75η επέτειος των Ηνωμένων Εθνών τιμάται στο μέσο μίας παγκόσμιας πανδημίας. Η ιδρυτική μας αποστολή είναι περισσότερο κρίσιμη από ποτέ. Για την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων...», και

¹ UN Women. (χ.χ.). Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against Women. Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm#article17%2011> (Ανακτήθηκε 11/10/2020)

² Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαϊνογλου Κ. (2013). *Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις*, σελ. 94, Εκδόσεις Θέμις, Αθήνα

³ United Nations Foundation (χ.χ.). *Commemorating the UN's 75th Anniversary*. Διαθέσιμο στο: <https://unfoundation.org/why-we-do-it/commemorating-the-uns-75th-anniversary/> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).

⁴ Upworthy, σε συνεργασία με το UN Foundation (χ.χ.). *Here's what 75 years of human rights looks like. We've come a long way, but there's still a long way to go*. Διαθέσιμο στο: <https://www.upworthy.com/then-now-next-unfoundation-human-rights> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).

απηύθυνε έκκληση ανάληψης δραστικών μέτρων, υπογραμμίζοντας πως «Σε όλο τον κόσμο, πρέπει να κάνουμε περισσότερα για να τερματίσουμε τις κακουχίες από τη φτώχεια, την ανισότητα, την πείνα και το μίσος και να καταπολεμήσουμε τις διακρίσεις με βάση τη φυλή, τη θρησκεία, το φύλο ή κάθε άλλη διαφορά», αλλά και «...την τρομακτική αύξηση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών»⁵.

3. Επιτροπή για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών: ρόλος και αρμοδιότητες⁶

Η Επιτροπή για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών είναι ένα σώμα ανεξάρτητων ειδικών που επιβλέπουν την τήρηση της Σύμβασης για την Εξάλειψη Όλων των μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών. Αποτελείται από 23 ειδικούς πάνω στα δικαιώματα των γυναικών, προερχόμενους από όλον τον κόσμο.

Όλα τα κράτη μέρη της Σύμβασης οφείλουν να υποβάλλουν τακτικά στην Επιτροπή εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των δικαιωμάτων της Σύμβασης στο εσωτερικό τους. Στην πράξη, τα κράτη-μέρη οφείλουν να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους με τις διατάξεις της Σύμβασης. Αυτές οι εκθέσεις εξετάζονται από την Επιτροπή που στη συνέχεια εκδίδει και αποστέλλει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέρη τις «Παρατηρήσεις» της επί αυτών. Συχνά η Επιτροπή ζητά από τα κράτη διευκρινίσεις ή κυρώσεις κι άλλων διεθνών συμβάσεων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Επίσης, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει προσφυγές για παραβιάσεις των διατάξεων της Σύμβασης. Οι προσφυγές αυτές μπορούν να υποβάλλονται από άτομα ή ομάδες ατόμων ή στο όνομα ατόμων ή ομάδων ατόμων που υπόκεινται στη δικαιοδοσία κράτους-μέρους, που διατείνονται ότι είναι θύματα παραβίασης από αυτό το κράτος-μέρος κάποιου από τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση (Άρθρο 2 της Σύμβασης). Τέλος, η Επιτροπή στην προσπάθειά της να διευκολύνει τα κράτη μέρη στην καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων της, ερμηνεύει τις διατάξεις του Συμφώνου και δημοσιεύει τα «Γενικά Σχόλια» για συγκεκριμένα ζητήματα και θεματικές.

⁵ Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ (2020). 24 Οκτωβρίου – 75η επέτειος ΟΗΕ. Αντόνιο Γκουτέρες: Τα Ηνωμένα Έθνη ανήκουν σε εσάς. Στον κόσμο μας σήμερα, έχουμε ένα κοινό εχθρό. Τον COVID-19. Διαθέσιμο στο: <https://unric.org/el/24-%ce%bf%ce%ba%cf%84%cf%89%ce%b2%cf%81%ce%af%ce%bf%cf%85-75%ce%b7-%ce%b5%cf%80%ce%ad%cf%84%ce%b5%ce%b9%ce%bf%cf%82-%cf%84%cf%89%ce%bd-%ce%b7%ce%bd%cf%89%ce%bc%ce%ad%ce%bd%cf%89%ce%bd-%ce%b5%ce%b8/> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).

⁶ Office of the High Commissioner on Human Rights (χ.χ.). *Committee on the Elimination of Discrimination against Women*. Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/cedaw/pages/cedawindex.aspx> (Ανακτήθηκε στις 09/10/2020).

4. Άρθρο 8 της Σύμβασης για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών⁷

«Άρθρο 8-. Τα Κράτη Μέρη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα που διασφαλίζουν στις γυναίκες, πάνω σε ίσους όρους με τους άνδρες και χωρίς οποιαδήποτε διάκριση, τη δυνατότητα να εκπροσωπούν την Κυβέρνησή τους σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν στην εργασία διεθνών οργανισμών».

5. Επεξήγηση Ορολογίας

Διάκριση: Όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 της Σύμβασης, «διάκριση κατά της γυναίκας» σημαίνει «οποιαδήποτε διάκριση, εξαίρεση ή περιορισμό που γίνεται με βάση το φύλο και που έχει ως αποτέλεσμα ή σκοπό τη μείωση ή εκμηδένιση της αναγνώρισης, απόλαυσης ή άσκησης από μέρους των γυναικών, ανεξάρτητα από τη γαμική τους κατάσταση, με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, πολιτικό ή σ' οποιοδήποτε άλλο τομέα». Διακρίσεις είναι δυνατό να ασκούνται τόσο με άμεσο όσο και με έμμεσο τρόπο. Η **άμεση διάκριση** χαρακτηρίζεται από την πρόθεση για διακρίσεις εις βάρος μιας κοινωνικής ομάδας και συντρέχει όταν ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που θα ετύγχανε, έτυχε ή θα υφίστατο σε ανάλογη ή παρόμοια κατάσταση λόγω κάποιου αναγνωρίσιμου χαρακτηριστικού του. Αντίθετα, η **έμμεση διάκριση** επικεντρώνεται στην επίδραση μιας πολιτικής ή ενός μέτρου και εμφανίζεται όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θέτει εκ των πραγμάτων ένα πρόσωπο ή πρόσωπα της συγκεκριμένης μειονότητας σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους άλλους⁸. Παράλληλα, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι γίνεται διάκριση ανάμεσα σε βιολογικό και κοινωνικό φύλο, με το πρώτο να αναφέρεται στις βιολογικές διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες, ενώ το δεύτερο βασίζεται στην κοινωνική συμπεριφορά, όπως είναι επί παραδείγματι στους κοινωνικούς ρόλους με βάση το φύλο του ανθρώπου. Σε όρους δικαίου πολιτικών δικαιωμάτων και διάκρισης, και οι δύο όροι παρατίθενται με τον ίδιο τρόπο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά⁹.

Διεθνής Οργανισμός: Ονομάζεται ένας οργανισμός με διεθνή συμμετοχή, έκταση ή παρουσία. Αυτός μπορεί να είναι διακυβερνητικός, να αποτελείται, δηλαδή, από ανεξάρτητα κράτη, όπως ο «Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών». Μπορεί, όμως, να είναι και μη κυβερνητικός, όπως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και παγκόσμιες εταιρείες, για παράδειγμα η «ActionAid». Η συμμετοχή των γυναικών επί ίσοις όροις με τους

⁷ Από την επίσημη μετάφραση της Σύμβασης για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών, όπως κυρώθηκε με τον ν. 1342/1983. Διαθέσιμο στο: https://www.unhcr.org/cy/wp-content/uploads/sites/41/2018/04/Conventions_Women.pdf?fbclid=IwAR1IoZfLesBJ8QED06zHYJi6t4Z1yquzc715WTPisxj1xq80C0YgLNP22Kg (Ανακτήθηκε στις 9/10/2020).

⁸ European Union Agency for Fundamental Rights and European Court of Human Rights (2018). *Handbook on European non-discrimination law*. Διαθέσιμο στο: <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/handbook-european-non-discrimination-law-2018-edition> (Ανακτήθηκε στις 2/10/2020).

⁹ FindLaw (2020). *Gender (Sex) Discrimination Basics*. Διαθέσιμο στο: <https://civilrights.findlaw.com/discrimination/gender-sex-discrimination-basics.html> (Ανακτήθηκε στις 2/10/2020).

άνδρες σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς προστατεύεται από το Άρθρο 7, παράγραφος 1, περίπτωση (γ) της Σύμβασης¹⁰.

Αιρετό/μη αιρετό αξίωμα: Ως «αιρετό» ορίζεται το αξίωμα που αναλαμβάνει κανείς κατόπιν εκλογών/ψηφοφορίας και όχι κατόπιν διορισμού από τρίτο πρόσωπο, οργανισμό ή φορέα. Αντιστοίχως ως «μη αιρετό» χαρακτηρίζεται το αξίωμα που αναλαμβάνει κατόπιν διορισμού και όχι έπειτα από εκλογές/ψηφοφορία.

6. Ανάλυση του άρθρου 8 της Σύμβασης μέσα από τις Γενικές Συστάσεις της Επιτροπής

Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της για την έκδοση Γενικών Σχολίων, η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών έχει δημοσιεύσει, έως σήμερα, δύο Γενικά Σχόλια αφιερωμένα στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων. Πρόκειται για το Γενικό Σχόλιο 8 με έτος δημοσίευσης το 1988 και το Γενικό Σχόλιο 23 με έτος δημοσίευσης το 1997. Για την ευχερέστερη κατανόηση του άρθρου 6, παρατίθενται περίληψεις των δυο προαναφερθέντων Γενικών Σχολίων.

Περίληψη Γενικής Σύστασης 8¹¹: Η ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων (άρθρο 8)

Η Γενική Σύσταση υπ' αριθμόν 8, δημοσιευμένη εν έτει 1988, περιορίζεται στην ανάγκη να ληφθούν προσωρινά ειδικά μέτρα στα πλαίσια του άρθρου 4 της Σύμβασης¹² με σκοπό την εφαρμογή του άρθρου 8 και την εξασφάλιση ότι οι γυναίκες επί ίσους όρους με τους άνδρες έχουν την ευκαιρία –χωρίς καμία διάκριση– να εκπροσωπούν την Κυβέρνησή τους σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν στις εργασίες διεθνών οργανισμών.

Περίληψη Γενικής Σύστασης 23: Η ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων (άρθρο 8)

Η Γενική Σύσταση υπ' αριθμόν 23¹³ είναι σημαντικά εκτενέστερη· καλύπτει επίσης σε σημαντικό βαθμό το φάσμα του ζητήματος της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων.

¹⁰ Άρθρο 7, Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε μορφής Διακρίσεων σε βάρος της Γυναίκας:

«Τα Κράτη-Μέλη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή της χώρας και, ιδιαίτερα, να διασφαλίσουν για τις γυναίκες πάνω σε ίσους όρους με τους άνδρες το δικαίωμα:

(α) να ψηφίζουν σ' όλες τις εκλογές και τα δημοψηφίσματα και να είναι εκλόγιμες σ' όλα τα αιρετά σώματα
(β) να συμμετέχουν στη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής και την υλοποίηση της και να κατέχουν δημόσια αξιώματα και να εκτελούν όλα τα δημόσια λειτουργήματα σ' όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης·
(γ) να συμμετέχουν σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς και συνδέσμους που ενδιαφέρονται για τη δημόσια και πολιτική ζωή της χώρας».

¹¹ UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (1988). *CEDAW General Recommendation No. 8: Implementation of article 8 of the Convention*. Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/docid/52d929c64.html> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2020).

¹² Άρθρο 4, Παράγραφος 1, Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε μορφής Διακρίσεων σε βάρος της Γυναίκας: «Η υιοθέτηση από μέρους Κρατών-Μερών προσωρινών ειδικών μέτρων με σκοπό την επιτάχυνση *de facto* της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να θεωρείται ως πράξη διάκρισης όπως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, αλλά με κανένα τρόπο δεν πρέπει να συνεπάγονται τη διατήρηση άνισων ή ξεχωριστών κριτηρίων τα μέτρα αυτά θα πρέπει να σταματούν όταν οι αντικειμενικοί σκοποί της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης επιτευχθούν».

¹³ UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (1997). *CEDAW General Recommendation No. 23: Political and Public Life*. Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/docid/453882a622.html> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2020).

Αφού υπογραμμίζεται η δυσκολία της επίτευξης πλήρους ισότητας στο πεδίο της εκπροσώπησης των φύλων στη διεθνή εκπροσώπηση των κυβερνήσεων, στη συμμετοχή σε εργασίες διεθνών οργανισμών, στα ανώτατα κλιμάκια του δικαστικού σώματος και στην επιχειρηματικότητα, λόγω της μακράιωνης κυριαρχίας των ανδρών στους ως άνω τομείς, έμφαση δίδεται σε μια σειρά πολιτικής φύσεως δικαιωμάτων που πρέπει να ενισχυθούν για την προώθηση της θέσης των γυναικών. Πιο συγκεκριμένα, αναφορά γίνεται στο δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι (άρθρο 7 της Σύμβασης, παρ. α), το δικαίωμα της συμμετοχής στον σχηματισμό της κυβερνητικής πολιτικής (άρθρο 7, παρ. β), το δικαίωμα λειτουργίας πολιτικού γραφείου και άσκησης όλων των πολιτικών λειτουργιών (άρθρο 7, παρ. β) και το δικαίωμα της συμμετοχής σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και σε δημόσιες και πολιτικές οργανώσεις (άρθρο 7, παρ. γ).

Εν όψει των ανωτέρω, η Επιτροπή τόνισε ότι η «επί ίσοις όροις εκπροσώπηση της Κυβέρνησης σε διεθνές επίπεδο» απαιτεί την συμμετοχή των γυναικών σε πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά θέματα, στην πολυμερή και διμερή διπλωματία, καθώς και σε επίσημες αποστολές σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς. Από τις αναφορές των κρατών προκύπτει ότι οι γυναίκες δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στα Διπλωματικά Σώματα και υπάρχει η τάση να μην τους ανατίθενται υψηλόβαθμες θέσεις, ενώ, παράλληλα, διορίζονται συνήθως σε λιγότερο σημαντικές για την εξωτερική πολιτική της χώρας τους Πρεσβείες. Αυτό είναι συχνά αποτέλεσμα απουσίας ενός αντικειμενικού κριτηρίου στη διαδικασία της πρόσληψης και της προαγωγής, στηριζόμενο πολλές φορές στην υπόθεση ότι οι υποχρεώσεις των γυναικών στα πλαίσια της οικογένειας δεν θα τους επιτρέψουν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους ως μέλη του διπλωματικού σώματος. Η Επιτροπή, λοιπόν, επισήμανε ότι η είσοδος των γυναικών στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, σε δράσεις ειρηνευτικών δυνάμεων, στη διαμεσολάβηση και στην ανθρωπιστική βοήθεια είναι απαραίτητη και κάλεσε τα κράτη να παρέχουν στατιστικά στοιχεία που να δείχνουν την αναλογία του ποσοστού των γυναικών που εμπλέκονται στη διεθνή εκπροσώπηση. Παράλληλα, τόνισε την ανάγκη καθιέρωσης αντικειμενικών κριτηρίων και διαδικασιών για την ανάθεση και προαγωγή των γυναικών στις σχετικές θέσεις, ενώ κάλεσε τα κράτη να παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με τις διακρίσεις εις βάρος των γυναικών λόγω των πολιτικών δραστηριοτήτων τους ατομικά ή ως μέλη Οργανισμών για τις γυναίκες. Τέλος, η Επιτροπή έκρινε αναγκαία τη λήψη μέτρων για τη διάδοση πληροφοριών σχετικών με τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών που αφορούν τις γυναίκες σε κυβερνητικούς και μη οργανισμούς υπεύθυνους για την ενίσχυση των γυναικών.

7. Ειδικότερα θέματα

7.1. Συμβολή της πανδημίας του SARS-COV-2 στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στο πεδίο της επιχειρηματικότητας

Η πανδημία που προκλήθηκε λόγω του ιού SARS-COV-2 άλλαξε καθοριστικά την καθημερινότητα των ανθρώπων σε ολόκληρο τον πλανήτη. Για την ακρίβεια, δεν θα ήταν υπερβολή να ειπωθεί ότι ο ιός έχει προκαλέσει τη διαμόρφωση μιας νέας πραγματικότητας, προσαρμοσμένης στους κανόνες της κοινωνικής αποστασιοποίησης. Έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι ο κορωνοϊός έχει φέρει έναν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων αντιμέτωπες με πρωτόγνωρες οικονομικές-και όχι μόνο- δυσκολίες.

Τι θα γινόταν όμως αν μετατρέπαμε αυτήν την κρίση σε μια ευκαιρία, σε μια επιχειρηματική στρατηγική¹⁴; Είναι γεγονός ότι η ζωή μας κατά κάποιον τρόπο «ψηφιοποιείται» προκειμένου να παραμείνουμε ασφαλείς και η πλειονότητα των δραστηριοτήτων μας διεξάγεται πλέον ψηφιακά. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα των αλλαγών αυτών αποτελεί η τηλεργασία. Η τηλεργασία είναι μια μορφή οργάνωσης και εκτέλεσης της εργασίας χωρίς φυσική παρουσία του εργαζομένου στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Τα προτερήματα αυτού του τρόπου παροχής εργασίας είναι πολλά και ποικίλα, πόσο μάλλον για τις γυναίκες, που τις περισσότερες φορές είναι επιφορτισμένες και με άλλες αρμοδιότητες, όπως η μητρότητα¹⁵. Συνεπώς το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο θα μπορούσε αυτός ο επίκαιρος τρόπος εργασίας να περιορίσει τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες¹⁶.

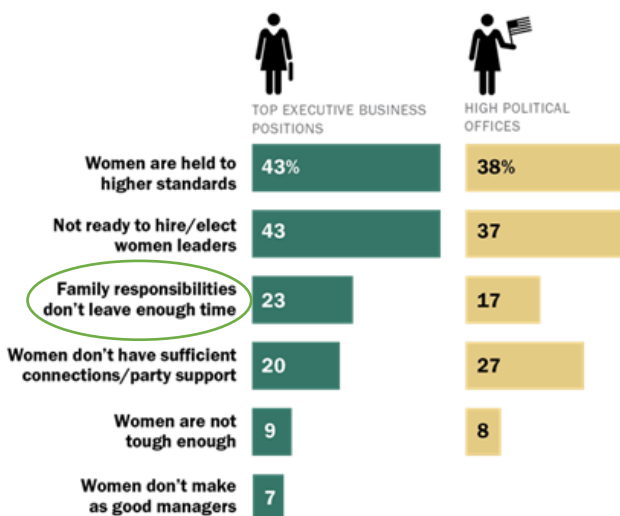
Επιπλέον, αξίζει να υπογραμμιστεί ότι εξαιτίας της παρούσας κατάστασης πολλοί διεθνείς οργανισμοί και μη κυβερνητικές οργανώσεις κινητοποιούνται και προσπαθούν να συμβάλλουν όσο το δυνατόν περισσότερο στη βελτίωση της κατάστασης, κάτι το οποίο επίσης μπορεί να συμβάλει στην δημιουργία νέων ευκαιριών για τις γυναίκες στον τομέα¹⁷.

7.2. Ο ρόλος των γυναικών στην διεκδίκηση ηγετικών ρόλων στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή

Η ισότιμη εκπροσώπηση των δύο φύλων δυστυχώς δεν υφίσταται στην πράξη και αποτελεί μία πρόκληση για τη σύγχρονη κοινωνία. Η αντίληψη ότι το αντρικό φύλο είναι επικρατέστερο τόσο σε βιολογικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, συγκροτεί ένα αναχρονιστικό στερεότυπο που πυροδοτεί διακρίσεις εις βάρος των γυναικών. Γι' αυτό

What's Holding Women Back from Top Jobs?

% saying each is a major reason why there aren't more women in ...

Source: Pew Research Center survey, Nov. 12-21, 2014 (N=1,835)

PEW RESEARCH CENTER

Q16, 22

Εικόνα SEQ Εικόνα * ARABIC 1

¹⁴ BizWomen-The business journals (2020). *Where women business owners can turn for Covid-19 financial help*. Διαθέσιμο στο: <https://www.bizjournals.com/bizwomen/news/latest-news/2020/08/ladies-who-launch-grant-program-covid.html%3Fpage%3Dall> (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).

¹⁵ Georgia UN Women. (χ.χ.). *Crisis as an opportunity for women entrepreneurs*. Διαθέσιμο στο: <https://georgia.unwomen.org/en/news/stories/2020/08/crisis-as-an-opportunity-for-women-entrepreneurs> (Ανακτήθηκε στις 14/10/2020).

¹⁶ European Commission (χ.χ.). *Gender balance in decision-making. Initiatives for ending the EU gender gap in decision-making positions, such as politics and business*. Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-balance-decision-making-positions_en (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).

¹⁷ Georgia UN Women (χ.χ.). *Crisis as an opportunity for women entrepreneurs*. Διαθέσιμο στο: <https://georgia.unwomen.org/en/news/stories/2020/08/crisis-as-an-opportunity-for-women-entrepreneurs> (Ανακτήθηκε στις 14/10/2020).

και το Άρθρο 8 της Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας κατοχυρώνει ότι: «Τα κράτη μέλη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα που διασφαλίζουν στις γυναίκες, με ίσους όρους με τους άνδρες και χωρίς οποιαδήποτε διάκριση, τη δυνατότητα να εκπροσωπούν την Κυβέρνησή τους σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν στην εργασία διεθνών οργανισμών»¹⁸. Επιπλέον, η ατζέντα του ΟΗΕ για το 2030 στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης έχει θέσει ως στόχο «τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής καθώς και των ισότιμων ευκαιριών

ανάληψης ηγετικού ρόλου των γυναικών σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική και δημόσια ζωή»¹⁹. Είναι ζωτικής σημασίας, λοιπόν, να εφαρμοστούν ειδικά μέτρα από τα κράτη μέλη ώστε να δημιουργηθούν και να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις ισότιμης εκπροσώπησης των δύο φύλων. Τέτοιο μέτρο θα μπορούσε να είναι η εφαρμογή μιας «θετικής διάκρισης»²⁰. Η έννοια αυτή περιγράφει την αρχή που μας επιτρέπει να «θεσπίσουμε» τις ανισότητες με σκοπό να προωθήσουμε την ουσιαστική ισότητα²¹. Πώς θα μπορούσε να δημιουργηθεί, λοιπόν, μια οργανωσιακή κουλτούρα για εφαρμογή συγκεκριμένων ποσοστών που καθορίζουν τον αριθμό των γυναικών σε πολιτικές και διοικητικές θέσεις; Με ποια μέσα πρέπει να είναι εφοδιασμένες οι ίδιες οι γυναίκες ώστε να διεκδικήσουν μια ουσιαστική ισότητα;

7.3. Η επίδραση της θρησκείας και του πολιτισμού στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων

Η εξέλιξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απαιτεί διαρκείς κοινωνικές ζυμώσεις. Είναι μια δράση από την κοινωνία για την κοινωνία. Άμεση συνέπεια της κοινωνικής αυτής

¹⁸ United Nations High Commissioner for Refugees (1979). *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη όλων των μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών*. Διαθέσιμο στο: https://www.unhcr.org/cy/wp-content/uploads/sites/41/2018/04/Conventions_Women.pdf (Ανακτήθηκε στις 2/10/2020).

¹⁹ Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ (χ.χ.). *Στόχος 5-Ισότητα των Φύλων*. Διαθέσιμο στο: <https://unric.org/el/%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CF%83-5-%CE%B9%CF%83%CE%BF%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%86%CF%85%CE%BB%CF%89%CE%BD/?fbclid=IwAR3jAQ-roWiv0fStCatPuPOHiYqOxn1lrw1Z3KDbnNDkEZBg--igLz7R-Ko> (Ανακτήθηκε στις 09/10/2020).

²⁰ United Nations Division for the Advancement of Women (DAW) (2005). *Equal Participation of Women and Men in Decision-Making Processes, with Particular Emphasis on Political Participation and Leadership*. Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/womenwatch/daw/egm/eql-men/FinalReport.pdf> (Ανακτήθηκε στις 10/10/2020).

²¹ Academia. (2017). *Positive Discrimination Practices Towards Women in Turkish Social Insurance System: A "Woman-Friendly Social Security System"*. Διαθέσιμο στο: https://www.academia.edu/34159649/Positive_Discrimination_Practices_Towards_Women_in_Turkish_Social_Insurance_System_A_Woman_Friendly_Social_Security_System?fbclid=IwAR1A1M0k6kvrjJDPcBGA0oU4rZnFHL3uWRvJY4Qi2rt7LjJcC4OTLsWoWQ (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).

διάστασης της εξέλιξης των δικαιωμάτων είναι η λειτουργία της ως ανάκλαση του πολιτισμικού προϊόντος της κοινωνίας.

Η κατοχύρωση, λοιπόν, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι μια διαδικασία καθόλα εμπροσθοβαρής²². Σε κοινωνίες που ευνοούν την πρόοδο και τις αλλαγές περισσότερο από άλλες, η διεύρυνση των δικαιωμάτων είναι μια διαδικασία που ναι μεν μπορεί να έρχεται αντιμέτωπη με αντιλήψεις και εδραιωμένα στερεότυπα, ωστόσο ενθαρρύνεται από το πνεύμα της διανοήσης²³. Με πιο απλά λόγια, όσο υπάρχει ένας ικανός αριθμός ανθρώπων που μοιράζονται φιλελεύθερες απόψεις περί δικαιωμάτων τόσο προάγεται και η εγκαθίδρυσή τους. Αντιθέτως, θρησκευτικοί, κοινωνικοί και άλλοι παράγοντες μπορούν να σταθούν εμπόδιο όχι μόνο στην υλοποίηση των σχεδίων για κατοχύρωση των δικαιωμάτων αλλά, πολύ περισσότερο, στην ίδια τη διαμόρφωση των απόψεων εκείνων που στηλιτεύουν την υπάρχουσα κατάσταση και επιδιώκουν να τη μεταβάλουν. Κοινώς, σε τέτοια περιβάλλοντα, δεν δημιουργείται ευχερώς η αλλαγή και η προάσπιση των δικαιωμάτων, αλλά η ωρίμανση των αντιλήψεων.

Είναι εύκολα διαπιστώσιμη, συνεπώς, η καταλυτική επίδραση της κοινωνίας στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων. Τι ακριβώς όμως εννοούμε με τον γενικό και κάπως ασαφή όρο «κοινωνία»; Αν αναλογιστούμε τα πλαίσια στα οποία αναπτύσσεται ο προβληματισμός μας, μπορούμε να νοήσουμε την κοινωνία ως μια συνισταμένη των ερεθισμάτων που επικρατούν σε μια κοινότητα σε μια δεδομένη στιγμή²⁴. Τα ερεθίσματα αυτά αφορούν σε επιρροές που προκύπτουν από τη θρησκεία, την παράδοση, τα συναλλακτικά ήθη και διάφορες άλλες κοινωνικές πρακτικές²⁵. Η θρησκεία, ωστόσο, δεν μπορεί παρά να σχετίζεται άμεσα με όλους αυτούς τους τομείς και να διαμορφώνει κατά μεγάλο βαθμό αυτό που ονομάζουμε κουλτούρα. Στον βαθμό, μάλιστα, που μια θρησκεία είναι εδραιωμένη στο κοινωνικό σώμα, επιδρά ανάλογα και στην πρόοδο των δικαιωμάτων.

8. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες

- 1) Ποιες προκλήσεις και ποιες ευκαιρίες παρουσιάζει η συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στο πεδίο της επιχειρηματικότητας;
- 2) Με ποιους τρόπους μπορούν τα κράτη-μέλη να ευαισθητοποιήσουν και να ενδυναμώσουν τις ίδιες τις γυναίκες ώστε να διεκδικήσουν ηγετικούς ρόλους στους στον πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή, στο πλαίσιο του στόχου υπ' αριθμόν 5 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην ατζέντα του 2030;

²² Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαϊνογλου Κ. (2013). *Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις*, Εκδόσεις Θέμις, Αθήνα.

²³ UN Women (2016). *Status of women in the United Nations system*. Διαθέσιμο στο: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2016/12/status-of-women-in-the-united-nations-system> (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).

²⁴ UN Women (2016). *Status of women in the United Nations system*. Διαθέσιμο στο: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2016/12/status-of-women-in-the-united-nations-system> (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).

²⁵ UN Women (2015). *Equal Representation of Women through the Lens of Leadership and Organizational Culture*. Διαθέσιμο στο: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2015/12/equal-representation-of-women-through-the-lens-of-leadership-and-organizational-culture> (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).

- 3) Ποια είναι η επίδραση των διαφορετικών θρησκευτικών και πολιτισμικών αντιλήψεων που επικρατούν στα κράτη μέλη στο ζήτημα της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων και πως μπορεί να επιτευχθεί ισορροπία ανάμεσά τους;

9. Ενδεικτικές επιλογές για πρόσθετη μελέτη

1. Η ιστοσελίδα του Περιφερειακού Κέντρου Πληροφόρησης του ΟΗΕ, η οποία παρουσιάζει τον ΟΗΕ, την ιστορία του, τους σκοπούς του και τη δομή του με μια σύντομη εισαγωγή απευθυνόμενη σε μαθητές.
<https://unric.org/el/%CF%84%CE%B1-%CE%B7%CE%BD%CF%89%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B1-%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B7-%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CF%84/>
 2. Το κανάλι του Γραφείου του Υπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Youtube, το οποίο περιέχει πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα: <https://www.youtube.com/user/UNOHCHR>
 3. Ολόκληρη η Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας. Διαθέσιμη στο: http://www.cylaw.org/nomoi/arith/1985_1_078.pdf
 4. Τα πρωτότυπα κείμενα των Γενικών Σχολίων. Διαθέσιμα στο: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CEDAW/Pages/Recommendations.aspx>
 5. Η μηχανή αναζήτησης σχετικά με το ποιες διεθνείς συνθήκες ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει υπογράψει και κυρώσει κάθε κράτος-μέλος του ΟΗΕ. Έμφαση πρέπει να δοθεί στο αν συγκεκριμένο κράτος έχει υπογράψει και κυρώσει τη Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας. Διαθέσιμη στο: <http://indicators.ohchr.org/>
 6. Οι αναφορές των κρατών-μελών προς την Επιτροπή. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει με την εξής διαδικασία: επιλογή χώρας (χώρα που εκπροσωπείτε)> επιλογή Επιτροπής (CEDAW)> αναφορά (report). Διαθέσιμες στο: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/TBSearch.aspx?Lang=en&TreatyID=8&DocTypeID=45&DocTypeID=29
 7. Οι Παρατηρήσεις της Επιτροπής ανά κράτος μέλος. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει ως εξής: επιλογή χώρας (χώρα που εκπροσωπείτε)> επιλογή Επιτροπής (CEDAW)> συμπερασματικές Παρατηρήσεις (Concluding Observations). Διαθέσιμες στο: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/TBSearch.aspx?Lang=en&TreatyID=8&DocTypeID=45&DocTypeID=29
- *Οι συμμετέχοντες μαθητές ενθαρρύνονται επίσης να μελετήσουν στο σύνολο του το Γενικό Σχόλιο Νο. 23 (διατίθεται στην αγγλική, γαλλική και ισπανική γλώσσα), μέσω του οποίου μπορούν να αποκτήσουν μια σφαιρική άποψη για το υπό συζήτηση θέμα και να αντλήσουν ιδέες για ενδεχόμενες προτάσεις άμβλυνσής του. Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/docid/453882a622.html>
8. Ορισμένες ενδιαφέρουσες ομιλίες από την πλατφόρμα TedTalks:
https://www.ted.com/talks/shad_begum_how_women_in_pakistan_are_creating_political_change/transcript#t-450465
 - a. https://www.ted.com/talks/madeleine_albright_on_being_a_woman_and_a_diplomat#t-657213

- b. https://www.ted.com/talks/cecile_richards_the_political_progress_women_have_made_and_what_s_next#t-455447
 - c. https://www.ted.com/talks/malala_yousafzai_activism_changemakers_and_hope_for_the_future
9. Ορισμένα ενδιαφέροντα βίντεο από την πλατφόρμα YouTube:
- a. <https://www.youtube.com/watch?v=dSHJYyRViIU>
 - b. <https://www.youtube.com/watch?v=7n9IOH0NvyY>

10. Βιβλιογραφία

- 1) Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαϊνογλου Κ.. (2013). *Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις*, Εκδόσεις Θέμις, Αθήνα
- 2) Νάσκου-Περράκη Π. (2016). *Δικαιώματα του Ανθρώπου: Παγκόσμια και περιφερειακή προστασία. Θεωρία – Νομολογία*, Εκδόσεις Σάκουλα, Αθήνα

11. Ηλεκτρονικές Πηγές

- Office of the High Commissioner on Human Rights (χ.χ.). *Committee on the Elimination of Discrimination against Women*. Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/cedaw/pages/cedawindex.aspx> (Ανακτήθηκε στις 09/10/2020).
- Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ (2020). *24 Οκτωβρίου – 75η επέτειος ΟΗΕ. Αντόνιο Γκουτέρες: Τα Ηνωμένα Έθνη ανήκουν σε εσάς. Στον κόσμο μας σήμερα, έχουμε ένα κοινό εχθρό. Τον COVID-19*. Διαθέσιμο στο: <https://unric.org/el/24-%ce%bf%ce%ba%cf%84%cf%89%ce%b2%cf%81%ce%af%ce%bf%cf%85-75%ce%b7-%ce%b5%cf%80%ce%ad%cf%84%ce%b5%ce%b9%ce%bf%cf%82-%cf%84%cf%89%ce%bd-%ce%b7%ce%bd%cf%89%ce%bc%ce%ad%ce%bd%cf%89%ce%bd-%ce%b5%ce%b8/> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020)
- Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ. (χ.χ.). *Στόχος 5-Ισότητα των Φύλων*. Διαθέσιμο στο: <https://unric.org/el/%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CF%83-5-%CE%B9%CF%83%CE%BF%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%86%CF%85%CE%BB%CF%89%CE%BD/?fbclid=IwAR3jAQ-roWiv0fStCatPuPOHiYqOxn1lrw1Z3KDbnNDkEZBg--igLz7R-Ko> (Ανακτήθηκε στις 09/10/2020).
- Academia (2017). *Positive Discrimination Practices Towards Women in Turkish Social Insurance System: A “Woman-Friendly Social Security System”*. Διαθέσιμο στο: https://www.academia.edu/34159649/Positive_Discrimination_Practices_Towards_Women_in_Turkish_Social_Insurance_System_A_Woman_Friendly_Social_Security_System?fbclid=IwAR1_A1M0k6kvrjJDPCbGA0oU4rZNFHL3uWRyJY4Qi2rt7LjJcC4OTLsWoWQ (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).

- BizWomen-The business journals. (2020). Where women business owners can turn for Covid-19 financial help. Διαθέσιμο στο: <https://www.bizjournals.com/bizwomen/news/latest-news/2020/08/ladies-who-launch-grant-program-covid.html%3Fpage%3Dall> (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).
- European Commission (χ.χ.). *Gender balance in decision-making. Initiatives for ending the EU gender gap in decision-making positions, such as politics and business.* Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-balance-decision-making-positions_en (Ανακτήθηκε στις 11/10/2020).
- European External Action Service (EEAS) (2015). *Federica MOGHERINI about the Women in Power and Decision-Making event.* Διαθέσιμο στο: <https://www.youtube.com/watch?v=pzOATbyg8yY> (Ανακτήθηκε 18/10/2020)
- Forbes (2012). *The EU's boardroom quota battle is over, but women cannot yet rest.* Διαθέσιμο στο: <https://www.forbes.com/sites/insead/2012/11/19/the-eus-boardroom-quota-battle-is-over-but-women-cannot-yet-rest/#7667c0ca25fd> (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).
- Georgia UN Women (2020). *Crisis as an opportunity for women entrepreneurs.* Διαθέσιμο στο: <https://georgia.unwomen.org/en/news/stories/2020/08/crisis-as-an-opportunity-for-women-entrepreneurs> (Ανακτήθηκε στις 14/10/2020).
- Global touch (χ.χ.). *5+1 οφέλη της τηλεργασίας.* Διαθέσιμο στο: https://globaltouch.international/el/5-1-ofeli-tis-tilergasias/?fbclid=IwAR26uvA5bVLhaIO9gU8tkCpZR22aC47CeIxxHVf1bZVS_cpk6Fsi27iqSMPA (Ανακτήθηκε στις 12/10/2020).
- Pew Research Center (2015). *Americans Have Doubts About Women Achieving Equality in Corporate Leadership.* Διαθέσιμο στο: https://www.pewsocialtrends.org/2015/01/14/women-and-leadership/st_2015-01-14_women-leadership-0-02/ (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).
- UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (1988). *CEDAW General Recommendation No. 8: Implementation of article 8 of the Convention.* Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/docid/52d929c64.html> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2020). United Nations Foundation (χ.χ.). *Commemorating the UN's 75th Anniversary.* Διαθέσιμο στο: <https://unfoundation.org/why-we-do-it/commemorating-the-uns-75th-anniversary/> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).
- UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (1997). *CEDAW General Recommendation No. 23: Political and Public Life.* Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/docid/453882a622.html> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2020).
- UN Women (2020). *COVID-19: Only one in eight countries worldwide have measures in place to protect women against social and economic impacts, new data shows.* Διαθέσιμο στο: <https://www.unwomen.org/en/news/stories/2020/9/press-release-launch-of-covid-19-global-gender-response-tracker?fbclid=IwAR1d2-zKJbUaZ53xuJ1UAeyNQ8y2ARREwmU-opqLQo8K9V3GHpkcagsCbVY> (Ανακτήθηκε στις 10/10/2020).
- UN Women (χ.χ.). *Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against Women.* Διαθέσιμο στο:

<https://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm#article17%2011> (Ανακτήθηκε 11/10/2020).

- UN Women (χ.χ.). *The Beijing Platform for action turns 20*. Διαθέσιμο στο: <https://beijing20.unwomen.org/en/about> (Ανακτήθηκε στις 14/10/2020).
- UN Women. (2016). *Status of women in the United Nations system*. Διαθέσιμο στο: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2016/12/status-of-women-in-the-united-nations-system> (Ανακτήθηκε 16/10/2020).
- UNESCO Institute of Statistics (2020). *Women in Science*. Διαθέσιμο στο: <http://uis.unesco.org/en/topic/women-science> (Ανακτήθηκε στις 15/10/2020).
- United Nations Division for the Advancement of Women (DAW) (2005). *Equal Participation of Women and Men in Decision-Making Processes, with Particular Emphasis on Political Participation and Leadership*. Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/womenwatch/daw/egm/eql-men/FinalReport.pdf> (Ανακτήθηκε στις 10/10/2020).
- United Nations Foundation (χ.χ.). *Commemorating the UN's 75th Anniversary*. Διαθέσιμο στο: <https://unfoundation.org/why-we-do-it/commemorating-the-un-75th-anniversary/> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs (χ.χ.). *Achieve gender equality and empower all women and girls*. Διαθέσιμο στο: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg5> (Ανακτήθηκε στις 16/10/2020).
- Upworthy, σε συνεργασία με το UN Foundation (χ.χ.). *Here's what 75 years of human rights looks like. We've come a long way, but there's still a long way to go*. Διαθέσιμο στο: <https://www.upworthy.com/then-now-next-unfoundation-human-rights> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2020).